



## Ledeč nad Sázavou / Obnova východních parkánových zdí včetně brány

Vlastník: Hrad Ledec nad Sázavou s.r.o

Na pravém břehu řeky Sázavy, na vysokém ostrohu vápencové skály se vypíná složitý komplex budov hradu. Ostroh je dlouhý 100 metrů a široký 80 m. Obepíná ho na jižní straně řeka Sázava a na severní straně Olešenský potok. Z východní strany byl prokopán šijový příkop, překlenutý dřevěným mostem. Již před vybudováním kamenného hradu zde stávala dřevěná tvrz na ochranu Želivské (Humpolecké) cesty z Jihlavy přes Ledec do Prahy.

Ze strany západní je dnes hrad přístupný z Heroldova nábřeží po schodišti stoupající cestou. Vstup do hradu je branou s baštami a střílnami z roku 1642 upravenou v 19. století. Monumentální kamenný portál má nahoře dvě kamenné boltcové kartuše a na nich reliéfní erby s korunkou Hadriána z Enkefurtu. Je zde vytesán letopočet 1642 a latinský nápis „Vivit post funera virtus“. Volně přeloženo „I po smrti žije statečnost“. Průjezdem se dvěma nikami vystoupíme na první nádvoří, odkud je možné vlevo přejít k zadní bráně a mostu nebo druhým průjezdem na hlavní nádvoří hradu. Za námi zůstává jihozápadní renesanční stavba, postavená s použitím pozdně gotické hradby a bašty, upravená po požáru r. 1879. Zde též návštěvníka upoutá kamenná kašna ze 17. století, napouštěná z vodního zdroje v Horní Ledči. Hrad nikdy neměl vlastní studnu. Projdeme dalším průjezdem, kde vpravo bylo do 18. století vězení, na první nádvoří. Vlevo je gotická věž (hláska) z konce 13. století s menšími pozdějšími úpravami, vysoká 32 metrů. Krov je z roku 1885 a schodiště na věž bylo zřízeno až po roce 1936. Dnes je zde možný výstup na věž jako součást prohlídky zdejšího muzea. Z věže je výhled do údolí řeky Sázavy, v pozadí s hradem Lipnicí, a na město. Za věží budova bývalých koníren, pozdně barokní stavba z doby po roce 1765, s použitím renesanční arkádové chodby ze 16. století. Před námi je hlavní palác, ranně gotická stavba před rokem 1556, obnovena renesančně a stavebně propojena se současně upraveným severním křídlem. Původně samostatný palác, postavený po roce 1509 ve slohu pozdní gotiky. Celek byl upravován na kasárna po roce 1765 a poté zůstal pustý. Po velikém požáru r. 1879 byl snížen a zastřešen nižší střechou. Patra již nebyla obnovena, mimo prvního patra ve 20. století. Dnes je v dolní části hlavního paláce muzeum. V muzeu je sgrafitová výzdoba interiéru pocházející z let 1556-1566. Je to druhý nález sgrafit v interiéru v Čechách. Na šedookrově vyškraabaných plochách je ornament z těžké rozviliny vinoucích se blanitých listů doplněných fantastními květy. Čtyři medailonky z bílého pásku a v něm listový věnec. V jednom dva listy a rytířská korunka, v dalších tři čtvrtě postavy nahé dívky s korunkou a dvojice nahých polopostav muže a ženy. Strop opravoval v roce 1937 ledečský malíř Josef Mokřý. Zvenku na jižní straně budovy byl odkryt ve 20. letech dvojnásobek rodu Meziříčských s letopočtem 1556. Na prvním i druhém nádvoří zbyla místy psaníčková renesanční sgrafita.

Ledečský hrad je hodnotou neměnnou, stále trvajícím, zcela nadčasovou. Jako nikoliv pouze němý svědek dějů minulých nám připomíná důležité věci mimo rámec každodenních starostí. Pomáhá nám hledat cesty návratů k řadě věcí: k citlivosti, k zodpovědnosti, k harmonii člověka s historickým dědictvím a přírodou.

